

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput VII. (a) Lucius III. Episcopo Floren.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

C A P U T VI.

Alexander III. F. (a) Decano, & Magistro R. Rhemensi.

Cum liberum sit de universis (b) constitutionibus Sanctorum Patrum apud religiosa loca in ultima voluntate sibi sepulturam eligere, canonicae proculdubio obvia ratione, qui devotioni extremæ voluntatis decedentium in hac parte contradicere præsumit. Pervenit ad audiendum nostram ex coniectione Abbatis, & Fratrum (c) Sancti Martini (d) London. quod cum Presbyter quidam corpus ejusdem mulieris, prout in ultima voluntate sua disposuit, ad Ecclesiam Sancti Martini sepelendum deferret, monachi Sancti (e) Vincentii Lugdonon. corpus ipsius violenter rapere, & ad Ecclesiam suam sepelire minime dubitarunt: & hoc idem de filio Randulfi Canis præsumperunt, super quo utique vehementer sumus admiratione commoti, cum iidem monachi, & Sanctorum Patrum constitutionibus contrairent, & privilegia prædecessorum nostrorum, & nostra, quæ prædicti Fratres de libera se habere sepulta proponunt, satagunt violare. Inde est quod f. t. p. A. f. m. quat. utraque parte apud vos convocata, rei veritatem super hoc inquiratis, & si ita invenietis esse, præfatos monachos monere curetis, & auctoritate nostra districte compellere, ut offa præfata mulieris, & filii prædicti R. & beneficia, quæ occasione sepulturae iporum recipiſſe noscuntur, memoratis fratribus cum integratate restituant, & de cætero facere similia non præsumant.

N O T A E.

(a) **F** Fulco Decano.] Ita legitur in secunda collectione, sub hoc titul. capite 2. id est, Alexander III. Fulconi Decano, & Magistro Radulpho Rhemensi. Is vero Fulco est, cui scribit ipse Alexander in epistol. 2. & 4. Radulphus autem est, cui ipse misit epistolam 28. quæ extat apud Sirmundum ut notat Boſquetus ad Innocent. libro 1. epistol. 4. De Rhemensi dieceſi nonnulla notavi in cap. 2. de appellationibus.

(b) *Constitutionibus.*] Supradicte congettis in cap. 3.

(c) *Sancti Martini.*] De hoc monasterio nonnulla adduxi in capite intelleximus 12. de arat. & qualit.

(d) *London.*] Legendum est Landun. Laudensis enim civitas, vulgo Laon, est in Gallia, in Campania & Picardia confinio posita: habet Ecclesiam Cathedralem B. Mariae dicatam, suffragana-

neam Rhemensis, cuius Praefules Dukes, & Parcs Francie nominantur ut referunt Cheni in chronol. Gallie, Fratr. Sarmath. tom. 2. Gallie Christ. fol. 616. Ejus Ecclesia mentio fit in cap. 14. & 16. de redditu. cap. 33. de script. cap. 17. de præbend.

(e) *Sancti Vincentii.*] Monasterium hoc Sancti Vincentii Martyris Ordinis est D. Benedicti dieceſis Laudensis, Congregationis S. Mauri, à Brunichilde Regina fundatum, in quo sediſſe 12. Canonicos refert Boſquetus ad Innocentium libro 1. epistol. 4. in quorum locum Adelinus Laudensis Episcopus substituit monachos duodecim ē monasterio Sancti Benedicti super Ligurum situ evocatos, ut refertur in Chron. Flodoardi, anno Christi 921. De eo Fratres Sarmathani tom. 4. Gallie Christiana, fol. 944. Textum hunc exposui in cap. 8. de reddit. spol. & ejus commentarium pendulum est ex cap. 1. hoc ist.

C A P U T VII.

(a) Lucius III. Episcopo Floren.

DE uxore vero, utrum quemadmodum & vir liberam habere debeat sepulturam, videatur nobis quod nulla super hoc inter virum, & mulierem sit facienda distinctio, & in utroque, casu isto, & qualem esse credimus facultatem, cum electio ista ad eum potius statum pertineat, in quo mulier solvitur à lege viri.

N O T A E.

(a) **L**ucius III.] Ita etiam legitur in prima compilatione, sub hoc titulo cap. 7. sed male, cum hujus textus auctor sit Urbanus III. ut legitur post Concilium Lateranen. part. ultim. cap. 63. & in cap. literas, de conjug. lepros. cap. 6.

de divortiis, cap. final. eodem titul. in 1. compil. ubi extant aliae partes ipsius textus, que sub uno capite ita habentur in dict. cap. 63. [Literas fraternalis tuæ debitâ benignitate fulcimus, quibus certiores de sinceritate tuæ fidei,

fidei, & devotionis effecti, ad honorem tuum, & commodum abundantius provocamur. Verum quia à nobis postulasti, utrum postquam desponsalia inter aliquas legitimas personas contracta fuerint, & antequam à viro mulier traducatur, alter eorum lepra morbum incurrat, alter ad consummandam copulam maritalem compelli debeat, vel se possit ad secunda vota transferre: tua sollicitudine respondemus, quod ad accipendum eum cogi non debet, cum inter eos matrimonium non sit consummatum. De illa verò, quæ viro suo labente in hæresim ipsius consortium declinavit, utrum reverente illo ad Catholicam veritatem, ad redintegrandum matrimonium sit cogenda, videtur nobis, quod si mulier eā dumtaxat intentione discessit, ut lapsus in hæresim, tædio pariter, & confusione affectus, se ab errore suo converteret, ei, cum reversus fuerit, est reddenda: quæ etiam si reverti noluerit, compellatur. Si verò Ecclesia sine spe matrimonii redintegrandi receperit, ad recipiendum eum nullatenus eam dicimus compellendam. De uxore verò, utrum quemadmodum & vir, liberam debet habere sepulturam, videtur nobis, quod nulla super hoc inter virum, & mulierem sit differentia; sed utriusque (in casu isto) æqualem credimus esse facultatem, cum electio ita ad eum potius statum pertineat, in quo mulier solvit a lege viri. Utrum autem pater minores filios ubi magis voluerit, valeat sepelire, non invenimus à Sanctis Patribus diffinisse, & propterea terrena consuetudini decernimus relinquentem. I] Florentia autem Etruria caput, & Metropolis est, magnorum Ducum inclita fides, de cuius origine, & amplitudine plura tradit Ughellius tom. 3. Ital. sacra, in princip. Ejus Ecclesia Episcopalis tantum fuit à temporibus Melchiadis usque ad Martinum V. qui abfoluto Concilio Constantiensi Romanum rediens, ex itinere divertit Florentiam, ubi cùm munificentissime recuperetur, relatus non impares gratias, Cathedræ Archiepiscopali ipsam Ecclesiam decoravit die 2. Maii, anno 1420. unde cognoscitur, quare Urbanus III. in præsenti tantum rescribat Præfatu Florentino sub nomine Episcopi.

COMMENTARIUM.

EX præsenti texu sequens communiter deducitur assertio: *Mulier etiam nupta libere potest sibi eligere sepulturam ubi voluerit.* Probat textus ab specie in capite 15. qui, §. mulier, hoc titul. in 6. & per argumentum omnes citati superioribus commentariis. Illustrant ultra repetentes in præsenti, & in dict. §. mulier, Petrus Gregorius libro 9. *Intagmatum* capite 1. Parladorius libro 3. different. question. 66. §. 1. Spondanus de cæmeteriis part. 1. libro 4. capite 7. pluribus relatibus Barbosa libro 2. iuris Ecclesiastici, cap. 10. num. 19. Tondutus in ref. Canonici.

3. Sed hæc assertio non leviter impugnatur ex sequentibus juris principiis; nam vir & uxor eodem late visitant, l. 1. §. si vir, ff. ad Syllanian. l. sed neque 8. ff. de nuptiis & habitu. l. penult. ff. de donat. inter. Paulus libro 2. sentent. titul. 19. §. vir absens, & dominus mariti lat. matrimonii dicitur l. 1. §. dominus D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars II.

*ff. de liberis agnoscend. Servius ad illud lib. 3. Virgilius Et patria Andromachum iterum cessisse marito. Secundum ius loquutus est, ait, quia uxor domicilium viri sequitur. Adde Gelliani libro 13. capite 10. Artemidor. libro 2. capite 54. Augustinum de civitate, Dei libro 6. capite 9. Sidonium libro 1. epistol. 5. & libro 2. epistol. 10. Et mariti bonorum sociæ sunt, atque participes. Illustrat Savarus ad Sidon. libro 5. epistol. 16. & nos in capite 2. de donat. inter. Et in una domo cohabitare debent, l. 4. §. 1. ff. de nuptiis & habitu. l. 111. ff. de V.O. Licet magnates viri aliquando seorsim habitarent, l. cùm status 32. §. si mulier, ff. de donat. inter vir. l. nihil 15. ff. rerum amot. Fornerius libro 3. rerum quovad. capite 5. Unde proditum est, uxorem ejusdem civitatis cum viro incolam intelligi, l. ultim. §. 3. ff. ad municip. l. 1. Cod. de mulier. ¶ ubi, libro 10. Tiraquellus in l. 1. com. nub. numero 28. Oswaldus libro 13. Donelli, capite penult. litera M. Sed sepulta defunctorum dominus est, l. 4. C. Theodosius de sepulchro violato: illustravi supra in capite 1. ergo injustum est ut mulier, quæ superstitis viri domicilium sequita est, eodem mortui tumulo non contegatur, ut ratiocinatur Zasius in l. penult. ff. de jurisdictione. Unde D. Hieronymus felarius à Gratiano in capite Eborac. 13. queſt. 2. ait: *Quod conjunxit unum conjugium, conjungat sepulchrum.* Quod & probat exemplis primorum Patriarcharum, qui eodem sepulchro cum uxoris conditi sunt, Genesis capite 25. & 49. Josue capite 14. & Tobiae, qui filio suo præcepit, ut matrem sepeliret juxta ipsum in uno sepulchro, capite 4. & 14. Tobiae: & Judith, quæ sepulta est cum viro suo, capite 16. Judith: fusilliæ eam generalem Judæis consuetudinem, tam ex his constat, quæ quod eriam in actis Apostolorum legitur capite 5. Sapphiram vocé D. Petri extinctam, sepultam esse apud virum suum Ananiam, eodem eventu paulo ante defunctum. Narrat & D. Chrysostomus libro 1. de sacerd. matrem suam ab ipso petuisse, ut corpus suum cum mariti ossibus conjungeret: & pariter D. Augustinus sanctam Monicam ipsius matrem magnâ curâ semper astuasse de sepulchro, quod sibi providebat, præparaveratque juxta corpus viri sui, narrat libro 9. confess. capite 11. idque pluribus exemplis Christianorum, & Gentilium firmari poterat. Illud tamen non omittam, quod refert Gregorius Turon. lib. 1. Hisp. Franc. cap. 42. & de gloria confess. cap. 32. de duorum nobilium Arvernorum sepultura: cùm post perpetuam continentiam secrete in saheto coniugio ex pacto servatam, prior puella deceperet, ac peracto vir funeris officio puellam in sepulchro depónens, elevatis ad celum manibus arcanum panderet, dicens: *Gratias tibi ago, aeterno Domine, quia hunc thesauros sicut a te commendatum accepi, ita immaculatum pietati mea restituio: ad hec puella mortua subsidens, sile (inquit) sile vir Dei: quia non est necesse fatearis nostrum, nemine interrogante, secrum.* Cùmverò post paululum temporis vir quoq; migrasset è vita, sepultusque fuisset in loculo separato altera parte Ecclesia, factum esse, ut sepulchra divinitus in unum jugerentur: *Scilicet, ut quos teneret socios cælum* (inquit Gregorius) sepulchorum hic corporum non separaret monumentum.*

Aaa 2 tum,

rum. Secundò difficultis est præsens textus in ratione ab Urbano III. addueta, dum docet, uxorem posse eligere sepulturam, quia talis electio tunc sortitur effectum, cùm uxor non est; cùm soluta sit per mortem à lege viri, nec amplius detur cohabitatio: nam si dispositio fiat tempore inhabili, licet effectus conferatur in tempus habile, adhuc non sustinetur: unde minor, qui propter etatem manumittere non potest, si libertatem conferat in tempus, cùm major fuerit, libertas non competit, nec effectum habet, l. si minor, C. de servis export. ergo nihil interest, quod electio sepulturæ ab uxore conferatur in tempus habile, si dispositio fiat tempore inhabili. Accedit in terminis electionis sepulturæ, nam monachus, licet post mortem liberetur ab obedientia sui Prelati; tamen non potest eligere sepulturam, cap. final. hoc tit. lib. 6. ergo similiter uxor licet eligendo sepulturam conferat electionis effectum in tempus, in quo soluta est à lege viri, inutiliter sepulturam eligit.

Adhuc tamen defendenda est præsens Urbani decisio, cuius rationem ut agnoscamus, sciendum est, quemlibet habentem legitimam etatem, sive virum, sive feminam, posse sibi eligere sepulturam, dummodo non prohibetur à jure; electio enim sepulturæ est pars ultimæ voluntatis, cap. contra 13. quest. 2. cap. cùm liberum, hoc tit. unde filiusfamilias, si pubes est, potest sibi eligere sepulturam, cap. licet, hoc tit. in 6. & servus similiter potest eam eligere; quia quoad sepulturam personam habet, & non attendit dominica potestas, l. 2. l. 4. ff. de religiosis. Unde intelligitur textus in 1. 3. §. servus, ff. de sepulchro violat, juncto Narbona anno 14. quest. 47. Jul. Lavor. dict. tit. 2. cap. 11. n. 146. Sedan possit talis electio relinquiri in alterius arbitrium, controversum est? Negant committi posse Geminianus in cap. is qui, §. mulier. num. 6. hoc titulo, lib. 6. Jul. Lavorus dict. cap. 11. num. 6. moti ex eo, quod mandatum morte finitur, cap. gratum, cap. relatum, ubi prob. vi, de offic. deleg. Ergo post mortem mandantis illud exequi non potest. Sed rectius affirmant Gutierrez de juram. part. 2. cap. 4. Carpio de execute. lib. 2. cap. 24. Murga tom. 1. disquisit. mor. tract. 4. disquisit. 9. §. 10. Quorum opinio suadetur ex l. 38. Tauri, l. 17. tit. 4. lib. 5. recipil. Nec fundamentum contraria sententia obstat; nam cùm mandatum hoc circa sepulturam conferatur post mortem mandantis, non finitur, l. final. ff. de falso. textus ab specie in l. 14. ff. de relig. unde tam in testamento, quam inter vivos utiliter electio sepulturæ alterius arbitrio committitur. Deinde sciendum est, mulierem nuptam posse facere testamentum, & utiliter de omnibus rebus suis disponere, l. si mater 33. de vulgari, l. 3. Cod. de offic. Immo licet jure civili uxor ducta per coemptionem efficeretur filiafamilias, in maritique sacra transire; nihilominus testamentum facere poterat. Ulpianus in fragmentis, titul. 20. §. penult. Oswaldus libro 6. Donelli, cap. 5. litera B. D. Josephus de Rebus lib. 1. opuscul. cap. 22. Unde tot fragmenta testatorum matrumfamilias in Pandectarum libris reperiuntur; jure tamen vetustissimo mulieres jus testamenti faciendo non habuisse, ex Gellio probare intendit Wifemb. disput. 17. num. 16.

Unde jam appetet vera decidendi ratio præsentis textus; nam cùm electio sepulturæ interulti. ^{Tradit.} mas voluntates connumeretur, ex adductis per ^{tur rati} DD. in cap. ultim. 13. quest. 2. Joanne Andrea in ^{decida} cap. 1. num. 3. hoc titul. lib. 6. Julio Lavoro dict. cap. 11. & mulier etiam constante matrimonio possit condere testamentum, & quoad ultimam dispositionem pro patrefamilias habeatur; inde sicut maritus potest reliquo sepulchro majorum sibi eligere sepulturam, ita & uxor reliqua mariti sepulturæ potest sibi aliam eligere. Accedit ratio ab Urbano in præsenti adducta illis verbis: *Cum electio ista ad eum potius statum pertineat, in quo mulier solvit a lege viri.* Licet enim mulier constante matrimonio non possit de rebus propriis disponere, tamen sepulturam eligere valet; quia effectus talis dispositionis confertur eo in tempore, quo soluta est à lege viri. In his enim casibus, in quibus attenditur effectus, patia sunt aliiquid disponere tempore habili, vel tempore inhabili, dummodo effectus conferatur in tempus habili, l. quid pponit, Cod. de donat ante nupt. l. in tempus, ff. de hered. infit. Quæ ratio mirè confirmari valet ex eo, nam licet constante matrimonio uxor viro, vel vir uxor donare sibi invicem non possint, ex l. 1. cum vulgaris, ff. de donat, inter, l. mortis 33. ff. de donat, causa mort. donare tamen sibi possunt in casum exilii, seu deportationis, l. sed si mors 13. l. inter 43. ff. de donat, inter: in calum divortii, l. sed interim, §. final. cum duabus legibus sequentibus. I. Vitrius 41. ff. de donat inter. Rationem reddit Confutus in l. quia, ff. eodem titul. his verbis: *Quia donationis eventus excurrat in id tempus, quo vir & uxor definunt.* Quam explicat Gentilis lib. 2. de donat. cap. 33. Non ergo mirum est, ut sepulturæ electio ab uxore facta subfliat, cùm ejus effectus conferatur id in tempus, quo vir, & uxor definunt esse. Accedit etiam, nam Romani cohabitationis conjugalis observatores agnoverunt, uxores posse in propriis sepulchris, & diversis à maritorum sepulchris tumulari, ut constat ex l. alemanno, §. ab heredibus, ff. de adimend. legat. & aliis juris locis, in quibus mentio fit sepulchorum ab heredibus uxorum constructorum.

Nec obstat dubitandi ratio suprà expensa; nam omnia, qua in ea afferebamus, procedunt, & lo-
cum habent constante matrimonio in vita ipsorum conjugum: at verò in præsenti deciditur casus; in quo jam solutum est matrimonium per mortem, & ita cohabitationis obligatio cessavit. Nec obstat augmentum ipsius difficultatis; nam ut suprà dixi, in capite cum esset, de testam. aliquando actus prohibetur tantum inspeccio ejus effectu, aliquando etiam attenditur tempus, in quo dispositio fit, ut in casu libertatis à minore praestita, in quo attenditur tempus, quo relinquitur, & ideo utiliter datur à minore. Idemque procedit in religioso eligente sepulturam; nam cum ipse testamentum facere non possit ex defectu bonorum, & voluntatis, ut probavi in capite 2. de testam. ideo non habet quod conferat post tempus mortis, & per consequens nec potest eligere sepulturam, nisi valde remotus sit à proprio monasterio, nam tunc eam eligere valet, capite final. hoc titul. in 6. Tambarinus de jure Abbatiss. disput. 34. quest. 1. Diana part.

p. 5. tract. 3. resol. 110. Barbola de jure Eccles.
lib. 1. cap. 43. num. 89. Chopinus lib. 2. monastic.
tit. 3. num. final.

7. Sed superiori assertioni obstat textus in cap.
unaqueque 13. quæst. 2. in illis verbis: Una-
quaque mulier sequatur virum suum, sive in vita,
sive in morte. Ex quibus expressè deducitur uxo-
rem sepeliendam esse necessariò in sepulchro ma-
riti: siquidem docet D. Augustinus in vita, & in
morte uxorem sequi debere maritum suum. Glos-
sa ibi, verbo in morte, accipit textum illum de
consilio, ita ut mulier debeat sepeliri in sepul-
chro viri sui, juxta antiquorum facta, & exempla;
siquidem ut supra retuli de Hebreis, sem-
per uxores cum viris suis sepeliebantur: quod &
apud Gentiles usitatum fuisse, constat ex traditi-
onis ab Strabone lib. 15. Valerio Maximo lib. 2.
cap. 1. Philone Iudeo in lib. de Abraham, Eusebio
de preparati. Evangel. lib. 6. & apud Indos con-
fuetudo est, ut vidua viva simul cum marito in
rogum iniciatur; & cum plures uxores sunt, in
certamen veniunt, & que viuæ evadit, lata
cum viro in rogum mittitur. Propertius lib. 3.
eleg. 13.

Felix Eois lex funeris una maritis,
Quos aurora suis rubra colorat equis.

Namque mortifero iacta est fax ultima
lecto,

Uxorum fuis stat piat turba comis.

Et certamen habent lethi, que viva sequatur
Conjugium, pudor est non licuisse mori.
Ardent viuæ, & flamma peltora præbent,
Imponuntque suis ora perusta viris.

Illustrat Joan. Andreas quæst. 10. de sepulturis.
De Thracibus idem refert Bernegerus quæst. 141.
ad Tacitum. Verum etiæ solutio fusinari pos-
sit, non incongruè dici potest, D. Augustinum
accipiendum esse eo casu, in quo uxor sepultu-
ra non electa decepsit; nam tunc æquum est, ut
in sepulchro viri sui sepeliantur; & si plures ma-
ritos habuit, in sepulchro ultimi, cuius domi-
ciliū, & honorem retinet, est tumulanda,
cap. is qui, §. mulier, hoc tit. in 6. docent Didacus
Perez in l. 1. titul. 3. libro 1. ordin. Gamma de-
cision. 105. Jul. Lauorus dicit. cap. 11. num. 134.
quomodo etiam accipiendum est textus in cap.
Ebron. in fine 13. quæst. 2. in illis verbis: Quos
conjunxit unum conjugium, conjungat unum sepul-
chrum, quia una caro sunt; & quos Deus conju-
xit, homo non separat. Si vero mulier electa se-
pulturæ decadat, tunc ejus ultima voluntas ad-
implenda est; quo casu procedit præsens texus.

§.

UTrum autem pater, quod magis voluerit, minores filios valeat sepelire, non in-
venimus à Sanctis Patribus diffinitum, & propterea terræ consuetudini decerni-
mus relinquendum.

COMMENTARIUM.

8. Cum sepultura electio sit pars ultimæ voluntati, ut colligitur ex cap. placuit 7. 13. quæst. 2. &
docent Medicis de sepulturis quæst. 8. n. 2. Narbona
de auctore ad actus humanos, anno 14. quæst. 47. inde
provenit, quod sicut quicunque testamentum facit, debet
esse pubes, l. quæ auctate 5. ff. qui testamenta; ita &
qui sepulturam eligere vult, cap. licet, de sepulturis
in 6. docent plures congesti à Narbona dicit.
quæst. 47. Barboli lib. 2. juris Eccles. cap. 10. num.
19. & lib. 1. de officio Parochi; cap. 26. num. 19. Dia-
na 5. p. tract. 3. resol. 107. & 108. Murga tom. 1. tract.
4. disquisit. 8. §. 11. Nec intereft, an talis pubes sit
in potestate patris, vel extra; quia quoad sepul-
tura electionem non attenditur patria potestas.
Tum quia confertur hæc dispositio in tempus, in
quo filius solitus est à patria potestate, ut de uxo-

re proximè dicebamus. Tum quia quoad spiritua-
lia patria potestas non inspicitur, cap. final. de ju-
dicis, lib. 6. Si autem filius pubes decedat non
electa sepultura, & majorum sepulchri non sint,
debet sepeliri in propria parochia, cap. is qui, hoc
tit. in 6. Quarunt tamen Doctores, si pater, & avus
sepulti sint in una Ecclesia, alii vero majores in
alia, ubi sepeliendus sit filius? Et doctæ probat
Oswaldus consil. 25. quem transcribit Jul. Lauorus
dicit. tit. 2. cap. 11. n. 114. in sepulchro patris esse
sepeliendum; si autem filius habeat patrem, &
matrem diversa sepulchra habentes, filius sepelitur
in sepulchro matris; cuius conditionem, non vero
patris sequitur, cap. final. de filiis presbyt. cap. licet,
de coniug. lepros. quæ omnia procedunt, nisi alter
confuetudine introductum sit, videlicet ut pa-
ter pro filio sepulturam eligat, ut in praefenti
§. docetur.

C A P U T VIII.

Idem (a) Preposito, & Canonicis Facientinisi.

Cum super quodam capitulo, quod religionis (b) favore, &c. Inde siquidem est,
quod præsentium auctoritate statuimus, ut si aliquem parochianorum vestrorum
alibi contigerit eligere sepulturam, secundum statuta Beati Gregorii, quarta vobis in
testamentis portio reservetur.